

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

ماشین نویس فارسی

گروه شغلی

صنعت چاپ

کد ملی آموزش شغل

۷	۳	۲	۱	۲	۰	۱	۷	۰	۰	۴	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸			سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه	

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳/۳/۷۷

۱-۲-۱۴۰۲/۱۱/۲۰

مفاهیم اصطلاحات بکار برده شده در استاندارد

- ۱- کلمه آشنائی : به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی
- ۲- کلمه شناسائی : به مفهوم داشتن اطلاعات کامل
- ۳- کلمه اصول : به مفهوم مبانی مطالب تئوری
- ۴- کلمه توانائی : به مفهوم قدرت انجام کار

شرایط کارآموزی :

- ۱- حداقل تحصیلات : پایان دوره راهنمایی
- ۲- وضعیت جسمانی : مناسب با شغل مربوطه
- ۳- سایر شرایط :

تعریف

ماشین نویس فارسی کسی است که علاوه بر داشتن مهارت تندخوانی بتواند انواع نوشتار خطی فارسی را در حروف شکسته و غیره خوانده و از عهده تایپ انواع نوشتار و نامه های اداری- (درون سازمانی و برون سازمانی) تجاری- بازرگانی و سایر موارد را با انواع ماشینهای دستی با سرعت ۲۰۰ ضربه و برقی با سرعت ۲۴۰ ضربه در دقیقه انجام دهد.

مدت دوره کارآموزی : ۷۶ ساعت

۱- زمان آموزش تئوری : ۱۶ ساعت

۲- زمان آموزش عملی : ۶۰ ساعت

«فهرست توانایی های ماشین نویس فارسی»

ردیف	عنوان	صفحه
۱	توانایی خواندن دست خط های فارسی	۱
۲	توانایی استقرار ماشین نویس در پشت ماشین تحریر	۱
۳	توانایی بکارگیری ماشین تحریر فارسی (تایپ مقدماتی)	۳
۴	توانایی تایپ کلیه متون در مدت استاندارد	۵
۵	توانایی تایپ متون فارسی با ۲۰ ضربه بیشتر از زمان استاندارد قبلی با ماشین برقی و سلکتریک	۸
۶	توانایی سرویس و نگهداری ماشین تحریر	۱۰
۷	توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت کار	۱۰

استاندارد مهارت و آموزشی : ماشین نویس فارسی

رشته : صنعت چاپ

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان		نام و مشخصات وسایل
				تئوری عملی	عملی	
۱	توانایی خواندن دستخط های فارسی	توانایی خواندن دستخط های فارسی		۹	۳	- دست خط های مختلف فارسی - نامه های مختلف
	آشنایی به دست خط های مختلف فارسی در نوشتارهای شکسته و معمولی	آشنایی به علائم نوشتاری و موارد نقطه، ویرگول در جمله	بکار بردن علائم نقطه، ویرگول در جمله			
	آشنایی اصول بکار بردن علایم نوشتاری در جمله	آشنایی با بخش کلمات فارسی و شکستن حروف در انتهای هر خط	شناختی اصول شکستن حروف در انتهای خطوط			
	آشنایی اصول شکستن حروف در انتهای خطوط	شناختی اصول خروج از خطوط	شناختی اصول خروج از خطوط			
	دست خط های فارسی	دست خط های فارسی	دست خط های فارسی			
	توانایی استقرار ماشین نویس در پشت ماشین تحریر	آشنایی با میز و صندلی ماشین نویس				
۲	آشنایی با میز و صندلی ماشین نویس	آشنایی با میز و صندلی ماشین نویس		۲	۱	- میز و صندلی ماشین نویس - تحریر بر قی یا دستی - چراغ رومیزی - کتاب و جزو
	شناختی اصول تنظیم میز و					

استاندارد مهارت و آموزشی : ماشین نویس فارسی

رشته : صنعت چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان	تئوری عملی	نام و مشخصات وسایل
۲-۲-۱	اصول تنظیم ارتفاع صندلی نسبت به ارتفاع میز	صندلی ماشین نویسی	تنظیم ارتفاع صندلی نسبت به ارتفاع میز	-وسایل تحریر		-وسایل تحریر
۲-۲-۲	اصول تنظیم پشتی صندلی ماشین نویس	اصول تنظیم پشتی صندلی ماشین نویس	تنظیم پشتی صندلی	-وسایل کمک آموزشی		-تنظیم ارتفاع صندلی
۲-۲-۳	اصول تنظیم میز ماشین نویس	اصول تنظیم میز ماشین نویس	تنظیم میز ماشین	-تنظیم میز ماشین		-تناظیم میز ماشین
۲-۳	شناسایی اصول استقرار در پشت ماشین نویس	شناسایی اصول استقرار در پشت ماشین نویس	طبق دستور العمل	-استقرار در روی صندلی		-استقرار در روی صندلی
۲-۳-۱	اصول استقرار در روی صندلی ماشین نویس	اصول استقرار در روی صندلی ماشین نویس	طبق دستور العمل	-استقرار در روی صندلی		-استقرار در روی صندلی
۲-۳-۲	اصول هماهنگ کردن اندامها، دستها، پاها، سر، گردن، انگشتان) با میز و پدالهای حروف	اصول هماهنگ کردن اندامها، دستها، پاها، سر، گردن، انگشتان) با میز و پدالهای حروف	هم‌اهنگ کردن اندامها با میز و پدالهای حروف	-هم‌اهنگ کردن اندامها با میز و پدالهای حروف		-هم‌اهنگ کردن اندامها با میز و پدالهای حروف
۲-۴	آشنایی با نور طبیعی و کاذب و منابع آنها	آشنایی با نور طبیعی و کاذب و منابع آنها	نصب چراغ روشنایی	-شناسایی اصول نصب چراغ		-شناسایی اصول نصب چراغ
۲-۵	روشنایی	روشنایی	نصب چراغ روشنایی	-قراردادن کتاب و جزوه و پیش نویس نامه ها در روی میز		-قراردادن کتاب و جزوه و پیش نویس نامه ها در روی میز
۲-۶	جزوه و پیش نویس نامه ها در روی میز	جزوه و پیش نویس نامه ها در روی میز	نامه هادر روی میز	نامه هادر روی میز		نامه هادر روی میز
			متنااسب با دید ماشین	متنااسب با دید ماشین		متنااسب با دید ماشین
			نویس در وضعیت های مختلف	نویس در وضعیت های مختلف		نویس در وضعیت های مختلف

استاندارد مهارت و آموزشی : ماشین نویس فارسی

رشته : صنعت چاپ

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان		نام و مشخصات وسایل
				تئوری	عملی	
۳	توانایی بکارگیری ماشین تحریر فارسی (تاپ مقدماتی)	توانایی بکارگیری ماشین تحریر		۱۳	۱۰	- ماشین تحریر برقی - میز و صندلی - انواع کاغذ - چراغ رومیزی - وسایل تحریر - وسایل کمک آموزشی
۳-۱	آشنایی با ماشین تحریر و انواع آن (دستی و برقی ، الکترونیکی)					
۳-۲	آشنایی با مکانیزم عمومی و حرکتی ماشین تحریر (دستی ، برقی ، الکترونیکی با حافظه و بدون حافظه)					
۳-۳	آشنایی با کاربردهای متفاوت اجزاء ماشین تحریر به ترتیب اولویت آنها					
۳-۳-۱	کاربرد متفاوت اجزاء بخش متحرک ماشین تحریر					
۳-۳-۲	کاربرد متفاوت اجزاء بخش صفحه حروف					
۳-۴	شناختی اصول کاغذگذاری و تنظیم حاشیه طرفین کاغذ					
۳-۴-۱	اصول قرار دادن کاغذ در ماشین تحریر					
۳-۴-۲	اصول تنظیم لبه کاغذ نسبت به خط کش مدرج					
	دستور العمل					

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

استاندارد مهارت و آموزشی : ماشین نویس فارسی

رشته : صنعت چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تعریف	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان		نام و مشخصات وسایل
				تئوری	عملی	
۳-۴-۳	اصول گونیا کردن کاغذ بوسیله بغل گیر	- گونیا کردن کاغذ بوسیله بغل گیر (اهرم کناری)				
۳-۴-۴	اصول تنظیم کادر چپ و راست کاغذ	- تنظیم کادر چپ و راست راست کاغذ به کمک حاشیه بندها				
۳-۴-۵	اصول خارج کردن کاغذ از ماشین تحریر	- خارج کردن کاغذ از ماشین تحریر				
۳-۵	آشنایی با مکانیزم حرکتی و تبدیلات حروف به کلمه و ضربه زدن انگشتان دستها					
۳-۶	شناسایی اصول جاسازی انگشتان در در ردیف پایگاه و تایپ بدون نگاه	- جاسازی انگشتان در ردیف پایگاه و تایپ بدون نگاه				
۳-۷	شناسایی اصول حرکت دادن انگشتان از پایگاه به ردیفهای بالای پایگاه بدون نگاه	- حرکت دادن انگشتان به ردیفهای بالای پایگاه بدون نگاه طبق دستور العمل				
۳-۸	شناسایی اصول حرکت دادن انگشتان از پایگاه به ردیف زیر	- حرکت دادن انگشتان به ردیف زیر پایگاه بدون نگاه طبق دستور العمل				
۳-۹	شناسایی اصول تایپ اعداد در ردیف بالای پایگاه هنگام تایپ بدون نگاه	- تایپ اعداد فارسی در ردیف بالای پایگاه هنگام تایپ بدون نگاه				

استاندارد مهارت و آموزشی : ماشین نویس فارسی

رشته : صنعت چاپ

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان	نام و مشخصات وسایل
۳-۱۰	شناسایی اصول تایپ بدون نگاه بطور مشترک (دوردیف، سه ردیف و چهار ردیف کلمات سطرها، جملات، ارقام صحیح، علامت نامه و محاسباتی) با رعایت فاصله بین کلمات و تنظیم سطور و تنظیم سطور	شناسایی اصول تایپ بدون نگاه بطور مشترک (دوردیف، سه ردیف و چهار ردیف کلمات سطرها، جملات، ارقام اعشاری و کسری علامت نامه و محاسباتی) با رعایت فاصله بین کلمات و تنظیم سطور و تنظیم سطور	- تایپ بدون نگاه بطور مشترک (دوردیف، سه ردیف، چهار ردیف کلمات سطرها، جملات، ارقام صحیح، علامت نامه و محاسباتی) با رعایت فاصله بین کلمات و تنظیم سطور و تنظیم سطور		
۴	توانایی تایپ کلیه متون در مدت استاندارد	شناسایی اصول سرعت دادن به انگشتان دستها با روش کلمات و جملات سطور مکرر با توجه به زمان سنجی تانیل به ۲۰۰ ضربه در دقیقه	سرعت دادن به انگشتان دستها با روش کلمات به جملات سطور مکرر با توجه به زمان سنجی تانیل به ۲۰۰ ضربه در دقیقه	۲۵	- ماشین تحریر برقی - میزو و صندلی - انواع کاغذ - کاربن - وسایل تصحیح از قبیل لاک غلط گیری-تایپکس- - تیغ-پاک کن برس دار - وسایل تحریر - قلم استنسیل - لاک مخصوص
۴-۱	آشنایی با وسایل تصحیح تایپ (لاک غلط گیری، پاک کن برس دار، تیغ، تایپکس)	آشنایی با وسایل تصحیح تایپ (لاک غلط گیری، پاک کن برس دار، تیغ، تایپکس)	طبق دستور العمل	۳/۵	
۴-۲	شناسایی اصول تصحیح تایپ با تصحیح تایپ با	آشنایی با وسایل تصحیح تایپ (لاک غلط گیری، پاک کن برس دار، تیغ، تایپکس)	تصحیح تایپ با		
۴-۳					

استاندارد مهارت و آموزشی : ماشین نویس فارسی

رشته : صنعت چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان	نام و مشخصات وسایل
۴-۴	وسایل مربوطه در ماشین تحریر و خارج از آن آشنایی با انواع کاغذ، برگها، سریرگهای مارک دار مکاتباتی، اداری و بازرگانی	وسایل مربوطه در ماشین تحریر و خارج از آن آشنایی با انواع کاغذ، برگها، آشنایی با پیش نویس های دستی، اداری و بازرگانی و علاائم اختصاری آنها آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن	وسایل مربوطه در ماشین تحریر و خارج از آن آشنایی با انواع کاغذ، برگها، آشنایی با پیش نویس های دستی، اداری و بازرگانی و علاائم اختصاری آنها آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن		تصحیح استرسیل
۴-۵	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن		
۴-۶	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن		
۴-۷	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن		
۴-۸	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن		
۴-۹	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن		
۴-۱۰	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن	آشنایی با علاائم نامه نگاری در مکاتبات اداری و بازرگانی در ماشین و خارج از آن		

استاندارد مهارت و آموزشی : ماشین نویس فارسی

رشته : صنعت چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان	نام و مشخصات وسایل	تئوری عملی
۴-۱۱	اطلاعیه ها و گیرندگان رونوشت جمعی و تکی آشنایی با فرمهای از پیش تعیین شده اداری و بازرگانی و اصول تایپ در محلهای (فرمهای مالی - اداری - بازرگانی - کارگزینی - اطلاعیه و بخشنامه ها)	اطلاعیه ها و گیرندگان رونوشت جمعی و تکی	دستور العمل			
۴-۱۲	شناسایی اصول تایپ در محلهای موردنظر فرم های از پیش تعیین شده اداری و بازرگانی	شناسایی اصول تایپ در محلهای موردنظر فرم های از پیش تعیین شده اداری و بازرگانی	دستور العمل			
۴-۱۳	شناسایی اصول تایپ بر روی انواع پاکتها	شناسایی اصول تایپ بر روی انواع پاکتها	دستور العمل			
۴-۱۴	شناسایی اصول جدول بندی ستون به ستون و تایپ مندرجات اعداد و اعداد و ارقام صحیح، کسری، اعشاری و متعارفی و توانها طبق دستور العمل	شناسایی اصول جدول بندی ستون به ستون و تایپ مندرجات اعداد و ارقام صحیح، کسری، اعشاری و متعارفی و توانها طبق دستور العمل				
۴-۱۵	شناسایی اصول تایپ و جدول کشی بوسیله خودکار اصول خط کشی افقی و عمودی	شناسایی اصول تایپ و جدول کشی بوسیله خودکار اصول خط کشی افقی و عمودی	طبق دستور العمل			
۴-۱۵-۱						

استاندارد مهارت و آموزشی : ماشین نویس فارسی

رشته : صنعت چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان		نام و مشخصات وسایل
				تئوری	عملی	
۴-۱۵-۲	اصول خط کشی و جدول بندي بوسيله خودکار و محل تعبيه شده در طلق کارت گیر طبق دستورالعمل	- خط کشی و جدول بندي بوسيله خودکار و محل تعبيه شده شده در طلق کارت گیر طبق دستورالعمل				
۴-۱۶	شناسایی اصول تایپ مندرجات و ارقام درخانه های جدول با احتساب زمان ۱۶۰ طبق دستورالعمل	- تایپ مندرجات و ارقام در خانه های جدول با احتساب زمان ۱۶۰ طبق دستورالعمل				
۴-۱۷	شناسایی اصول تایپ و اندازه گیری انواع کادرنامه ها و بخشانمه ها و جزو اجزا و کتب روی استنسیل تانیل به حداقل	- تایپ و اندازه گیری انواع کادرنامه ها و بخشانمه ها و جزوات و کتب روی استنسیل تانیل به حداقل				
۴-۱۸	۱۶۰ ضربه فارسی شناسایی اصول تصحیح اشتباهات تایپی و استنسیل	- ضربه فارسی شناسایی اصول تصحیح اشتباهات تایپی و استنسیل				
۵	توانایی تایپ متون فارسی با ۲۰ ضربه بیشتر از زمان استاندارد					
۵-۱	قبلی با ماشین بر قی و سلکترونیک آشنایی با ماشین تحریر بر قی و انواع آن (الکترومکانیکی و سلکترونیکی)					

استاندارد مهارت و آموزشی : ماشین نویس فارسی

رشته : صنعت چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان		نام و مشخصات وسایل
				تئوری	عملی	
۵-۲	آشنایی با مکانیزم عمومی و اجزاء ماشین تحریر برقی	آشنایی با مکانیزم عمومی و اجزاء ماشین تحریر برقی				وسایل کمک آموزشی
۵-۲-۱	اجزاء بخش ثابت در ماشین تحریر برقی (یک زبانه و دوزبانه با حافظه و بدون حافظه)	اجزاء بخش ثابت در ماشین تحریر برقی (یک زبانه و دوزبانه با حافظه و بدون حافظه)				
۵-۲-۲	اجزاء بخش متحرک (صفحه حروف، گوی و کاست نوار و انواع آنها) در ماشین تحریر برقی یک زبانه و دوزبانه با حافظه و بدون حافظه	اجزاء بخش متحرک (صفحه حروف، گوی و کاست نوار و انواع آنها) در ماشین تحریر برقی یک زبانه و دوزبانه با حافظه و بدون حافظه				
۵-۳	آشنایی با اصول کار ماشین سلکتریک و انواع آن	آشنایی با اصول کار ماشین سلکتریک و انواع آن				
۵-۴	شناسایی اصول تایپ انواع متون فارسی تا ۲۰ ضربه بیشتر از زمان استاندارد قبلی با ماشین برقی و سلکتریک	شناسایی اصول تایپ انواع متون فارسی تا ۲۰ ضربه بیشتر از زمان استاندارد قبلی با ماشین برقی و سلکتریک	تایپ انواع متون فارسی تا ۲۰ ضربه بیشتر از زمان استاندارد قبلی با ماشین برقی و سلکتریک طبق دستور العمل			

استاندارد مهارت و آموزشی : ماشین نویس فارسی

رشته : صنعت چاپ

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان		نام و مشخصات وسایل
				تئوری	عملی	
۶	توانایی سرویس و نگهداری ماشین تحریر	توانایی سرویس و نگهداری ماشین تحریر		۱	۲	-وسایل سرویس و نگهداری ماشین تحریر -ماشین تحریر با ملحقات و وسایل مربوطه -وادم ورد صرف در سرویس ونگهداری ماشین تحریر وسایل کمک آموزشی
۶-۱	آشنایی با وسایل و مواد سرویس ماشین تحریر دستی، برقی و سلکتریک (برس- پیچ گوشتی- الکل- بنزین- پنبه و روغن مخصوص)					
۶-۲	شناسایی اصول تعویض نوار ماشین تحریر	تعویض نوار ماشین تحریر طبق دستور العمل				
۶-۳	شناسایی اصول عیب یابی و رفع عیب از گیر کردهای حروف-	عیب یابی و رفع عیب از گیر کردهای حروف و سوراخ				
۶-۴	سوراخ شدن نوار و شوکه شدن چکش حروف ماشین تحریر برقی و مکانیسم نوار طبق دستور العمل	شدن نوار و شوکه شدن چکش حروف ماشین تحریر برقی و مکانیسم نوار طبق دستور العمل				

استاندارد مهارت و آموزشی : ماشین نویس فارسی

رشته : صنعت چاپ

ردیف	عنوان توانائی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت		
		عملیات کارگاهی	زمان	نام و مشخصات وسایل
	تئوری عملی	تئوری عملی	نام و مشخصات وسایل	زمان
۷	توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت کار	۲	۳	- جعبه کمکهای اولیه - وسایل کمک های اولیه
۷-۱	آشنایی با جعبه کمکهای اولیه و انجام کمکهای اولیه			
۷-۲	اصول استفاده از آن شناسایی اصول پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت کار			